

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1985

Vyhlásené: 27.09.1985 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1986 do: 28.02.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

76

VYHLÁŠKA

Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky

z 26. augusta 1985,

**ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia
socialistických poľnohospodárskych organizácií vykonávaného
Slovenskou štátnou poisťovňou**

Ministerstvo financií Slovenskej socialistickej republiky po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 9 a 10 zákona č. 82/1966 Zb. o poisťovníctve v znení zákona č. 162/1968 Zb.:

PRVÁ ČASŤ

ROZSAH ZÁKONNÉHO POISTENIA

§ 1

Zákonným poistením socialistických poľnohospodárskych organizácií (ďalej len „poistenie“) sú v rozsahu a za podmienok ďalej určených poistené v Slovenskej štátnej poisťovni (ďalej len „poisťovňa“) štátne majetky, jednotné roľnícke družstvá, školské majetky, školské poľnohospodárske podniky, školské rybárstva a ostatné štátne hospodárske a družstevné organizácie, ktorých hlavným predmetom hospodárskej činnosti je rastlinná výroba, šľachtiteľstvo, chov hospodárskych zvierat,¹⁾ plemenárstvo, ako aj ich organizačné jednotky, ktoré v hospodárskych vzťahoch môžu vystupovať vo svojom mene²⁾ (ďalej len „poľnohospodárske organizácie“), ktoré majú sídlo na území Slovenskej socialistickej republiky.

§ 2

Poistenie sa vzťahuje na majetok poľnohospodárskych organizácií uvedených v § 1, ktorým sa na účely tejto vyhlášky rozumejú veci (§ 5 až 7), ktoré poľnohospodárska organizácia

- a) má v správe alebo vo vlastníctve,
- b) má v trvalom užívaní,
- c) užíva na základe práva užívania na zabezpečenie výroby,³⁾
- d) užíva podľa písomnej dohody o dočasnom užívaní a ktoré nie sú inak poistené, pokiaľ je podľa tejto dohody povinná užívané veci postihnuté poistnou udalosťou opraviť alebo obstaráť veci nové alebo poskytnúť za ne peňažnú náhradu.

§ 3

Poistenie sa vzťahuje na poistné udalosti, ktoré nastanú na území Československej socialistickej republiky.

§ 4

Poistenie zahrňuje

- a) poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia veci živelnou udalosťou (ďalej len „živelné poistenie“),
- b) poistenie pre prípad uhynutia, zmárnenia alebo nevyhnutného zabitia hospodárskych zvierat (ďalej len „poistenie hospodárskych zvierat“),
- c) poistenie pre prípad zníženia poistného výnosu úrody produktov (ďalej len „poistenie úrody“).

§ 5**Živelné poistenie**

(1) Živelné poistenie sa vzťahuje na poškodenie alebo zničenie

- a) budov a stavieb^{a)} vrátane nedokončených (ďalej len „stavby“) s výnimkou hydromeliorácií, hrádzí a objektov na tokoch, nádrží na tokoch, úprav tokov a kanálov a objektov takýchto nedokončených stavieb,
- b) zásob z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie,
- c) strojov, iných zariadení a ostatného mŕtveho inventára, zásob, ktoré poľnohospodárska organizácia nevyrobila, ako aj peňazí (ďalej len „hnutelné veci“),
- d) hospodárskych a iných zvierat,^{b)} ku ktorému došlo
 1. požiarom,
 2. výbuchom,
 3. bleskom,
 4. víchricou,
 5. povodňou alebo záplavou,
 6. krupobitím,
 7. zosúvaním pôdy, zrútením skál alebo zemín, pokiaľ k nim nedošlo priemyselnou alebo stavebnou hospodárskou činnosťou, prípadne v súvislosti s ňou,
 8. zosúvaním alebo zrútením lavín,
 9. pádom stromov, stožiarov a iných predmetov, ak nie sú súčasťou poškodenej poistenej veci,
 10. zemetrasením dosahujúcim aspoň 6. stupeň medzinárodnej stupnice udávajúcej makroseizmické účinky zemetrasenia (MCS).

(2) Živelné poistenie sa vzťahuje tiež na poškodenie alebo zničenie stavieb ťarchou snehu alebo námrazy.

(3) Živelné poistenie sa vzťahuje ďalej na poškodenie, zničenie, odcudzenie alebo stratu vecí uvedených v odseku 1, ku ktorým došlo v priamej súvislosti s udalosťami tam uvedenými.

§ 6**Poistenie hospodárskych zvierat**

(1) Poistenie hospodárskych zvierat chovaných poľnohospodárskou organizáciou sa vzťahuje na ich uhynutie, zmárnenie nariadené veterinárom podľa predpisov o veterinárnej starostlivosti^{c)} (ďalej len „veterinár“) alebo príslušným orgánom národného výboru a na nevyhnutné zabitie, ku ktorému došlo z dôvodu

- a) ochorenia nákazou alebo podozrenia z nákazy, ktorou sa na účely tohto poistenia rozumie veľmi nebezpečná alebo nebezpečná nákaza,¹⁾ prípadne infekčné alebo parazitárne ochorenie, ktoré sa prejavuje obdobne ako veľmi nebezpečná alebo nebezpečná nákaza, a o ktorom tak rozhodne Federálne ministerstvo poľnohospodárstva a výživy po dohode s ministerstvami poľnohospodárstva a výživy republík,
- b) iného hromadného ochorenia infekčného alebo parazitárneho pôvodu v čase jeho trvania, najneskôr však do konca lehoty, pokiaľ bola na jeho zdoľanie určená ozdravovacím plánom alebo iným opatrením príslušného orgánu,
- c) hromadného ochorenia spôsobeného látkou škodlivou zdraviu, pokiaľ nebolo spôsobené krmivom, ktorého zdravotná závadnosť bola zmyslove zistiteľná bezprostredne pred prvým podaním, alebo vedomým podaním krmiva určeného pre iný druh alebo kategóriu zvierat,
- d) prudkého zduťtia funkčne vyvinutého bachora, ktorým bol hromadne postihnutý hovädzí dobytok, ovce a kozy, ak jeho príčinou bola nadmerná bakteriálna a enzymatická činnosť,
- e) zasiahnutia hospodárskeho zvierafa elektrickým prúdom,
- f) prerušenia dodávky elektrického prúdu, ktoré pracovníci alebo členovia poľnohospodárskej organizácie nezavinili,
- g) poškodenia hospodárskeho zvierafa spôsobeného v priamej súvislosti
 1. s nariadenou imunizáciou proti nákazám, s úkonmi na diagnostické účely, s odčervovaním, s tlmením porúch reprodukcie, s kastráciou a s insemináciou vykonávanými na zdravých hospodárskych zvieratách odbornými pracovníkmi oprávnenými na tieto úkony,
 2. so záverečnou dezinfekciou, dezinfekciou alebo deratizáciou.

(2) Poistenie sa ďalej vzťahuje

- a) na zabitie alebo zmárnenie hospodárskeho zvierafa chorého nákazou, podozrivého z nákazy alebo z nakazenia nákazou, ako aj na zabitie alebo zmárnenie zdravého hospodárskeho zvierafa, ak bolo nariadené niektorým z orgánov uvedených v odseku 1 preto, aby sa zabránilo rozšíreniu nákazy,
- b) na zabitie kravy v prípade úplnej likvidácie zvierat v chove postihnutom nákazlivým zápalom mliečnej žľazy vykonávanej podľa schváleného ozdravovacieho plánu,
- c) na zabitie kravy z dôvodu ochorenia nákazlivým zápalom mliečnej žľazy preukázaným laboratórnym vyšetrením, ak pozitívny laboratórny nález nie je starší ako jeden rok.

(3) Poistenie hospodárskych zvierat sa vzťahuje aj na také ich postihnutie, ku ktorému došlo tým, že

- a) hospodárske zviera potratilo po uplynutí jednej tretiny času oplodnenosti z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. a),
- b) plemenné alebo chovné hospodárske zviera následkom ochorenia nákazou, pre podozrenie z nákazy alebo z nakazenia nákazou alebo pre nariadený uzáver pri tlmení nákazy natrvalo stratilo schopnosť plodiť plemenné alebo chovné potomstvo, prípadne bolo z chovu vyradené.

(4) Poistenie hospodárskych zvierat sa vzťahuje aj na uhynutie, na zmárnenie nariadené veterinárom a nevyhnutné zabitie, ku ktorým došlo z dôvodu inej získanej choroby, poranenia, operácie, pôrodu alebo potratu

- a) kráv a jalovic starších ako 6 mesiacov,
- b) plemenných kancov, plemenných prasníc a plemenných prasničiek s výslednou triedou,⁶⁾
- c) plemenných baranov, plemenných bahníc a ostatných plemenných oviec s výslednou triedou.⁷⁾

Poistenie úrody

§ 7

Poistenie úrody sa vzťahuje na zníženie poisteného výnosu úrody produktov patriacich podľa jednotnej klasifikácie výrobkov v poľnohospodárstve a lesníctve⁸⁾ do skupín

- a) obilniny a strukoviny,
- b) okopaniny,
- c) olejnaté a priadne rastliny,
- d) krmoviny vrátane vňate cukrovej repy, kŕmnej repy a čakanky a skrojkov okopanín (ďalej len „krmoviny“),
- e) čerstvá zelenina,
- f) liečivé, aromatické a koreninové rastliny,
- g) chmeľ,
- h) tabak,
- i) vinič hroznorodý a jeho sadenice,
- j) ovocie,

ku ktorému došlo v dôsledku zničenia alebo zníženia množstva a pri stonkách ľanu a konopí, pri čerstvej zelenine, chmeli, tabaku, viniči hroznorodom a pri ovocí i v dôsledku zhoršenia akosti úrody, spôsobených akoukoľvek udalosťou, ktorá úrodu postihla v čase od vysatia alebo vysadenia (pri viacročných kultúrach od skončenia zberu predchádzajúceho roka) do skončenia zberu príslušného roka; ukončením zberu sa rozumie odovzdanie úrody odberateľovi (ďalej len „realizácia“) alebo jej uloženie na sklad.

§ 8

(1) Poisteným výnosom úrody produktu sa rozumie súčin priemeru hektárovej úrody produktu, priemeru cien a výmery plochy produktom v príslušnom roku skutočne osiatej alebo vysadenej (ak ide o vinič hroznorodý a ovocné dreviny v príslušnom roku skutočne rodiace), pritom

- a) priemerom hektárovej úrody produktu sa rozumie priemer z troch najvyšších hektárových úrod produktu, ktorý v posledných piatich rokoch poľnohospodárska organizácia dosiahla zo skutočne zobraťých plôch, najviac však hektárová úroda plánovaná na príslušný rok; pri produkte, ktorý poľnohospodárska organizácia v posledných piatich rokoch nepestovala aspoň tri roky, vychádza sa z jeho plánovanej hektárovej úrody, a pokiaľ poľnohospodárska organizácia produkt v príslušnom roku ani neplánovala, určí sa jeho hektárová úroda podľa hektárovej úrody plánovanej inou poľnohospodárskou organizáciou s obdobnými výrobnými podmienkami; pri námeli pri osivách kukurice a zeleniny, pri sadenicách viniča hroznorodého a sadbe chmeľu sa vychádza z plánovanej úrody až do výšky podloženej hospodárskymi zmluvami o ich dodávke na príslušný rok,
- b) priemerom cien sa rozumie priemer z cien produktu uvedených vo vykonávacom hospodárskom pláne poľnohospodárskej organizácie na príslušný rok, ktoré si poľnohospodárska organizácia určila v rozpätí platných nákupných cien⁹⁾ s prihliadnutím na výrobné podmienky a na cenu dosiahnutú aspoň raz v posledných piatich rokoch; pokiaľ poľnohospodárska organizácia produkt nerealizovala v posledných piatich rokoch, určí sa jeho cena z priemeru cien dosiahnutých inou poľnohospodárskou organizáciou s obdobnými výrobnými podmienkami (ďalej len „plánovaná cena“); pri zelenej hmote krmovín sa vychádza z jednotnej ceny, najviac však 150 Kčs za tonu; pri neplánovanom produkte sa vychádza zo stálej zúčtovacej ceny;¹⁰⁾ ak nie je pre niektorý druh produktu nákupná cena vyhlásená, použije sa miesto nej stála zúčtovacia cena a ak nie je vyhlásená, suma, ktorú na tento účel určí Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky.

(2) Poisteným výnosom úrody jednotlivej skupiny produktov uvedenej v § 7 písm. a) až j) je úhrn poistených výnosov úrody produktov do tejto skupiny patriacich (ďalej len „poistený výnos skupiny“).

(3) Znížením poisteného výnosu úrody produktov (§ 7) sa rozumie rozdiel medzi poisteným výnosom skupiny (odsek 2) a výnosom v nej skutočne docieleným (odsek 6).

(4) Skutočne docieleným výnosom úrody produktu sa rozumie súčin zobratého množstva produktu v príslušnom roku a plánovanej ceny. Pri náhradnom produkte vypestovanom za produkt zničený vychádza sa z množstva, ktoré pri tomto druhu poľnohospodárska organizácia v priemere dosiahla zo všetkých ním osiatych alebo vysadených plôch v príslušnom roku; ak agrotechnické zásady a objektívne podmienky dovoľovali ako náhradný vypestovať produkt rovnocenný, vychádza sa z množstva skutočne dosiahnutého pri tomto rovnocennom produkte. Pri stonkách ľanu a konopí, pri čerstvej zelenine, chmeli, tabaku, viniči hroznorodom a pri ovoci sa plánovaná cena použije len vtedy, ak zobraté množstvo nebolo realizované do konca príslušného roku, alebo ktoré bolo predané občanom alebo inej, než na nákup daného produktu oprávnenej organizácii;¹¹⁾ pri už realizovanom množstve sa však vychádza z priemeru cien, ktoré poľnohospodárska organizácia pri realizácii skutočne dosiahla.

(5) Skutočne docielený výnos náhradného produktu sa zníži o náklady vynaložené na jeho pestovanie od dosiatia alebo dosadenia a na zber.

(6) Skutočne docieleným výnosom úrody jednotlivej skupiny produktov uvedenej v § 7 písm. a) až j) je úhrn skutočne docielených výnosov úrody produktov k tejto skupine patriacich, ktorý poľnohospodárska organizácia docielila v čase skončenia zberu celej skupiny; pri olejninách a priadnych rastlinách, pri čerstvej zelenine, chmeli, tabaku, viniči hroznorodom a pri ovoci najneskôr koncom príslušného roka. Skutočne docielený výnos náhradného produktu sa zahrnie do skupiny, do ktorej patril pôvodný produkt.

(7) Cenou sa rozumie cena platná v čase zisťovania podkladov pre výpočet poistného príslušnej poľnohospodárskej organizácie vrátane všetkých príplatkov k cenám.

§ 9

Poistenie úrody sa nevzťahuje na

- a) zníženie výnosu spôsobeného nesprávnym obrábaním, ošetrovaním, zberom alebo činnosťou inej organizácie,
- b) ovocie, ktorého výnos určený podľa § 8 ods. 2 nedosiahol aspoň 300 000 Kčs,
- c) ovocné dreviny, kvetiny a okrasné rastliny, rastliny na košíkárske a podobné účely, sadenice jahôd, množiteľský materiál viniča hroznorodého s výnimkou jeho sadeníc, slamu obilnín, strukovín a olejnatých rastlín a prázdne makovice.

DRUHÁ ČASŤ POISTNÉ

§ 10

Podklady na určenie poistného

(1) Podkladom na určenie poistného je

- a) pri stavbách ich obstarávacia cena,¹²⁾
- b) pri zásobách z vlastnej výroby ich hodnota vyjadrená v stálych zúčtovacích cenách,

- c) pri hospodárskych zvieratách hodnota hrubej živočíšnej produkcie plánovaná na príslušný rok, a ak ide o plemenníky chované na odber semena, s pripočítaním súhrnu ich hodnôt podľa zaradenia v plemennej knihe k 1. januáru príslušného roka,
- d) pri jednotlivých produktoch priemerná hektárová úroda produktu [§ 8 ods. 1 písm. a)] z výmery plánovanej na príslušný rok vyjadrená v plánovacej cene,
- e) pri ostatných hnutelných veciach ich obstarávacia cena.

(2) Obstarávacia cena stavieb [odsek 1 písm. a)], množstvo zásob z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie [odsek 1 písm. b)] a obstarávacia cena ostatných hnutelných vecí [odsek 1 písm. e)] sa zisťujú z účtovníctva poľnohospodárskej organizácie podľa stavu k 1. januáru roka, na ktorý sa určuje poistné. Plánovaná hodnota hrubej živočíšnej produkcie [odsek 1 písm. c)] a plánované množstvo úrody jednotlivých produktov [odsek 1 písm. d)] sa zisťujú z vykonávacieho hospodárskeho plánu poľnohospodárskej organizácie na príslušný rok. Skutočne osiata alebo vysadená výmera a dosiahnuté hektárové úrody produktu (§ 8 ods. 1) sa zisťujú z výkazníctva poľnohospodárskej organizácie.

§ 11

Sadzby poistného

Poistné na kalendárny rok je z každých 100 Kčs ceny alebo hodnoty zistenej podľa § 10

	Kčs
a) za stavby	0,07
b) za zásoby a ostatné hnutelné veci	0,06
c) za hospodárske zvieratá	
1. hovädzí dobytok	3,20
2. ošípané	1,40
3. hrabavá a vodná hydina	1,50
4. ryby	2,70
5. jednokopytníci, ovce, kozy, kožušinové zvieratá, králiky a včely	1,60
d) za produkty	
1. obilniny a strukoviny	5,15
2. okopaniny	11,80
3. olejnaté a priadne rastliny	
- ľan, konope	17,20
- ostatné olejnaté rastliny	14,30
4. krmoviny	5,60
5. čerstvá zelenina	
- paradajky, uhorky, zeleninová paprika, karfiol, melóny	17,00
- ostatná čerstvá zelenina vrátane zeleniny pestovanej v skleníkoch, fóliovníkoch a v pareniskách	13,30
6. liečivé, aromatické a koreninové rastliny	13,20
7. chmeľ	12,90
- sadzba chmeľu	6,50
8. tabak	14,40
9. vinič hroznorodý a jeho sadenice	19,40
10. ovocie	
- marhule, mandle, orechy, jedlé gaštany	16,10
- jablká, hrušky, ostatné jadrovité a kôstkovité ovocie	15,00
- jahody, egreš, ríbezle a ostatné bobuľovité ovocie	12,80.

Výpočet a platenie poistného

§ 12

(1) Poistné vypočíta poisťovňa vždy na kalendárny rok; jeho výšku oznámi poľnohospodárskej organizácii najneskôr do 31. mája príslušného roka.

(2) Pre poľnohospodársku organizáciu, ktorá sa zriadi v priebehu roka, vypočíta sa poistné na čas od jej vzniku do konca kalendárneho roka podľa podkladov pre určenie poistného ku dňu vzniku poľnohospodárskej organizácie.

(3) Poistné je splatné v troch splátkach, a to 10 % do 31. mája, ďalších 30 % do 31. augusta a zvyšujúcich 60 % do 30. novembra príslušného roka.

(4) Poisťovňa má právo na poistné za čas od vzniku poistenia až do jeho zániku. Ak však poistenie zaniklo zničením poistenej veci alebo tým, že inak odpadla možnosť vzniku poistnej udalosti, patrí poisťovní poistné do konca kalendárneho roka, v ktorom k zániku došlo.

(5) Ak poľnohospodárska organizácia mešká s platením poistného, je povinná zaplatiť poisťovní poplatok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň meškania, začínajúc desiatym dňom po splatnosti poistného; poplatok z omeškania nižší než 100 Kčs a úrok z omeškania¹³⁾ sa neplatí.

§ 13

(1) Za priaznivý priebeh poistenia hospodárskych zvierat poskytne poisťovňa poľnohospodárskej organizácii zľavu z poistného, a to

- a) vo výške 40 %, ak plnenie vyplatené v posledných dvoch kalendárnych rokoch neprevýši 10 % poistného určeného za uvedené roky,
- b) vo výške 25 %, ak plnenie vyplatené v posledných dvoch kalendárnych rokoch neprevýši 20 % poistného určeného za uvedené roky,
- c) vo výške 10 %, ak plnenie vyplatené v posledných dvoch kalendárnych rokoch neprevýši 30 % poistného určeného za uvedené roky.

(2) Za priaznivý priebeh poistenia úrody poskytne poisťovňa poľnohospodárskej organizácii zľavu z poistného, a to

- a) vo výške 30 %, ak plnenie vyplatené v kalendárnom roku neprevýši 5 % poistného určeného na tento rok,
- b) vo výške 20 %, ak plnenie vyplatené v kalendárnom roku neprevýši 10 % poistného určeného na tento rok,
- c) vo výške 10 %, ak plnenie vyplatené v kalendárnom roku neprevýši 20 % poistného určeného na tento rok.

(3) Zľava podľa odsekov 1 a 2 sa vypočítava z poistného určeného na predchádzajúci rok. Poskytuje sa z poistného určeného na nasledujúci kalendárny rok a odpočíta sa jednorazovo od tohto poistného. Po odpočítaní zľavy sa poistné uhrádza v splátkach určených v § 12 ods. 3.

TRETIA ČASŤ PLNENIE POISŤOVNE

ODDIEL 1 VZNIK PRÁVA NA PLNENIE POISŤOVNE

§ 14

(1) Právo na plnenie vznikne poľnohospodárskej organizácii, ak nastane skutočnosť uvedená v § 5 až 9, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťovne plniť (ďalej len „poistná udalosť“), a ak sú splnené ďalej uvedené podmienky.

(2) Podmienkou pre uplatnenie práva na plnenie z poistenia hospodárskych zvierat je, že poľnohospodárska organizácia

- a) predložila poisťovní potvrdenie veterinárneho asanačného ústavu alebo veterinárom vystavené osvedčenie o prevzatí, prípadne o neškodnom odstránení tela zvierafa, ktoré v dôsledku poistnej udalosti uhynulo alebo bolo zmárnené,
- b) vyžiadala odborné ošetrenie hospodárskeho zvierafa, ktorého sa plnenie týka, ak malo byť podľa veterinárnych predpisov takto ošetrené,

c) predložila poisťovni o príčine poistnej udalosti osvedčenie vystavené veterinárom na podklade výsledkov dostupných vyšetrovacích metód alebo epizootologických vyšetrení, pokiaľ poistná udalosť nenastala v dôsledku zasiahnutia hospodárskeho zvierťa elektrickým prúdom.

(3) Podmienkou pre uplatnenie práva na plnenie z poistenia úrody je, že poľnohospodárska organizácia

- a) písomne oznámila poisťovni okolnosti, ktoré nastali v čase uvedenom v § 7, pokiaľ by mohli mať vplyv na zníženie poisteného výnosu, vrátane v dôsledku činnosti inej organizácie,
- b) písomne oznámila poisťovni najneskôr tri dni vopred zaorávku produktu zničeného alebo poškodeného natolko, že ho treba celkom alebo sčasti zaorať,
- c) vykonala nové osiatie, dosiatie, sadbu alebo dosadbu, ak došlo k poškodeniu alebo zničeniu produktu v čase, keď to agrotechnické zásady a objektívne podmienky dovoľovali,
- d) preukázala poisťovni, že na pozemkoch, kde produkty pestuje, vykonala opatrenia uložené jej podľa predpisov o ochrane rastlinnej výroby a že zber úrody skončila v súlade s agrotechnickými zásadami.

(4) Ak nie je ustanovené inak, poisťovňa nie je povinná zo živelného poistenia a z poistenia hospodárskych zvierat plniť, ak plnenie, na ktoré vzniklo poľnohospodárskej organizácii právo z tej istej poistnej udalosti, nepresiahne sumu 1000 Kčs.

ODDIEL 2

VÝŠKA PLNENIA POISŤOVNE

§ 15

Stavby

Ak poistnou udalosťou alebo v priamej súvislosti s ňou boli poškodené alebo zničené stavby, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom na opravu alebo znovupostavenie týchto stavieb zníženú podľa stupňa ich opotrebenia alebo iného znehodnotenia z času pred poistnou udalosťou. Od takto určenej sumy odpočíta poisťovňa cenu zvyškov poškodených alebo zničených stavieb.

§ 16

Zásoby z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie

(1) Ak poistnou udalosťou boli poškodené alebo zničené zásoby produktov z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu cene takeého množstva, o ktoré sa zásoby znížili.

(2) Cenou podľa odseku 1 sa rozumie cena uvedená v účtovníctve poľnohospodárskej organizácie.

(3) Ak poistnou udalosťou boli poškodené alebo zničené zásoby iných vecí než produktov z vlastnej úrody, ktoré však poľnohospodárska organizácia sama vyrobila, uhradí poisťovňa náklady na opravu poškodených vecí, prípadne na obstaranie nových vecí, najviac však sumu vo výške nákladov, ktoré bolo treba vynaložiť na výrobu týchto vecí. Ak by náklady na výrobu presiahli cenu, za ktorú by poľnohospodárska organizácia tieto veci predala, poskytne poisťovňa plnenie len do výšky tejto ceny.

(4) Od sumy určenej podľa odsekov 1 až 3 odpočíta poisťovňa cenu zvyškov a od sumy určenej podľa odseku 1 aj sumu, o ktorú sa znížili náklady na ošetrovanie a ďalšie spracovanie, ktoré by inak bolo treba ešte vynaložiť.

(5) Podľa odsekov 1 až 4 je poisťovňa povinná plniť aj vtedy, ak vec z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie bola poškodená, zničená, stratená alebo odcudzená v priamej súvislosti s poisťnou udalosťou.

Hnuteľné veci

§ 17

(1) Ak poisťnou udalosťou bola poškodená hnuteľná vec, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu potrebnú na jej opravu až do výšky zodpovedajúcej cene, ktorú mala vec bezprostredne pred poisťnou udalosťou.

(2) Ak bola vec natolko poškodená, že ju nemožno opravou uviesť do predošlého stavu, alebo ak bola zničená, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu vo výške ceny, ktorú mala vec bezprostredne pred poisťnou udalosťou.

(3) Cena, ktorú mala vec bezprostredne pred poisťnou udalosťou (odsek 1 a 2), určí sa tak, že sa od obstarávacej ceny novej veci tohto istého druhu a tej istej akosti alebo veci s ňou porovnateľnej odpočíta suma vyjadrujúca opotrebenie, prípadne iné znehodnotenie poisťnej veci z času pred poisťnou udalosťou.

(4) Od sumy určenej podľa predchádzajúcich odsekov odpočíta poisťovňa cenu zvyškov veci.

(5) Podľa predchádzajúcich odsekov je poisťovňa povinná plniť aj vtedy, ak hnuteľná vec bola poškodená, zničená, stratená alebo odcudzená v priamej súvislosti s poisťnou udalosťou.

§ 18

Ak sa poisťná udalosť týka peňazí, je poisťovňa povinná plniť, ak mala peniaze poľnohospodárska organizácia u seba v súlade s predpismi o pokladničných operáciách,¹⁴⁾ a to

- a) ak boli uložené v ohňovzdornej pokladnici,
- b) v ostatných prípadoch najviac do 100 000 Kčs.

Hospodárske a iné zvieratá

§ 19

(1) Ak poisťnou udalosťou bolo postihnuté hospodárske alebo iné zviera, je poisťovňa povinná vyplatiť sumu určenú podľa jeho kvality ku dňu, keď bolo z dôvodu, ktorý viedol k vzniku poisťnej udalosti, prvý raz vyšetrené veterinárom, a zodpovedajúcu cenu, ktorá sa k tomuto dňu v priemere docieľuje pri jeho predaji. Plnenie nesmie presiahnuť určené ceny jednotlivých druhov zvierat, ktorými sa rozumejú pri jatočných zvieratách základné nákupné ceny bez ďalších príplatkov, pri ostatných hospodárskych zvieratách a iných zvieratách základné nákupné ceny i s príplatkami k nim.

(2) Ak uhynie hospodárske zviera z dôvodu uvedeného v § 6 ods. 4, je poisťovňa povinná plniť len 90 % sumy určenej podľa odseku 1.

(3) Plnenie poisťovne sa znižuje o výnos dosiahnutý predajom zvieratá postihnutého poisťnou udalosťou alebo predajom jeho použiteľných častí, prípadne o sumu, na ktorú poľnohospodárskej organizácii vzniklo právo zo zodpovednosti iného za vady zvieratá.

(4) Ak plemenné alebo chovné hospodárske zviera v dôsledku poisťnej udalosti stratilo natrvalo schopnosť plodiť plemenné alebo chovné potomstvo alebo ak bolo z chovu vyradené, je poisťovňa

povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu rozdielu medzi cenou, ktorú malo zviera pred poistnou udalosťou, a cenou, ktorú má po strate plemennej alebo chovnej hodnoty.

(5) Zo živelného poistenia je poisťovňa povinná plniť podľa odsekov 1 a 3 aj vtedy, ak zviera bolo poškodené, zničené, stratené alebo odcudzené v priamej súvislosti s poistnou udalosťou.

(6) Ak vzniklo právo na plnenie zo živelného poistenia iného než hospodárskeho zvierafa, je poisťovňa povinná plniť len do sumy 5000 Kčs za jedno zviera.

§ 20

(1) Z poistenia hospodárskych zvierat uhradí poisťovňa aj náklady vynaložené z dôvodu poistnej udalosti, pokiaľ boli spojené

- a) s veterinárnou liečebnou starostlivosťou poskytnutou veterinárom a s nevyhnutným zabitím postihnutého hospodárskeho zvierafa,
- b) s nariadenou dezinfekciou objektu, v ktorom sa chovajú postihnuté alebo ohrozené hospodárske zvieratá.

(2) Poisťovňa neuhradí náklady podľa odseku 1, ak túto povinnosť má iný.

§ 21

Ak vzniklo poľnohospodárskej organizácii právo na plnenie z poistnej udalosti, ktorou bolo postihnuté hospodárske alebo iné zviera, je poisťovňa povinná vyplatiť len 90 % sumy určenej podľa § 19 a 20.

§ 22

Poisťovňa je oprávnená plnenie určené podľa § 19 až 21 primerane znížiť až o 60 %, ak nastala poistná udalosť alebo sa zväčšil rozsah jej následkov neodborným zásahom pracovníka alebo člena poľnohospodárskej organizácie alebo preto, že táto organizácia

- a) porušila povinnosti vyplývajúce pre ňu zo schváleného ozdravovacieho plánu na zvládanie nákazy alebo iného hromadného ochorenia infekčného alebo parazitárneho pôvodu,
- b) bez súhlasu príslušných orgánov alebo bez odbornej veterinárnej kontroly použila na kŕmenie hospodárskych zvierat medikované alebo antibiotické kŕmne prípravky, vitamínové a minerálne prísady, látky ovplyvňujúce fyziologickú funkciu a úžitkovosť hospodárskych zvierat alebo iné neobvyklé alebo novovyvíjané krmivá alebo kŕmne zmesi, ako aj kŕmne technológie,
- c) na zapustenie plemennice použila plemenníka, ktorý nebol uznaný na plemenitbu výberovou komisiou príslušného ministerstva poľnohospodárstva a výživy alebo pri umelej inseminácii použila spermu nezodpovedajúcu platnej technickej norme,
- d) nevyžiadala včas odborné veterinárne ošetrovanie.

Úroda produktov

§ 23

(1) Ak nastane z poistenia úrody poistná udalosť, základom pre určenie výšky plnenia je zníženie poisteného výnosu úrody produktov (§ 8 ods. 3).

(2) Od sumy určenej podľa odseku 1 odpočíta poisťovňa obvyklé náklady na ošetrovanie a zber, ktoré už nebolo treba vynaložiť preto, že úroda alebo časť úrody, za výnos ktorých poisťovňa plní, bola zničená.

(3) Zo zníženého výnosu úrody jednotlivkej skupiny vypočítaného podľa odsekov 1 a 2 je poisťovňa povinná plniť 80 %.

(4) Poistovňa je za súčinnosti poľnohospodárskej organizácie povinná zisťovať povahu príčin a rozsah zničenia alebo zníženia poisteného výnosu úrody jednotlivých produktov, vypočítať zníženie poisteného výnosu tak, aby nezahrňovalo dôsledky činností, na ktoré sa poistenie úrody nevzťahuje (§ 9), a v sporných prípadoch vyžiadať odborné posúdenie, prípadne podľa povahy veci tiež stanovisko príslušného orgánu štátneho hospodárskeho riadenia poľnohospodárstva.

§ 24

Ustanovenia § 23 ods. 1 a 2 sa nevzťahujú na prípady, ak boli zničené predpestované sadenice a k ich poškodeniu alebo zničeniu došlo pred presadením na určené miesto; v takom prípade je poistovňa povinná plniť do výšky nákladov, ktoré sa pred poistnou udalosťou vynaložili na vypestovanie sadeníc, najviac však sumu zodpovedajúcu cene, za ktorú možno nakúpiť nové sadenice.

Osobitné prípady plnenia

§ 25

(1) Ak poľnohospodárska organizácia vykonala opatrenia, ktoré mohla vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za nevyhnutné na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti alebo na zmiernenie následkov poistnej udalosti, poistovňa jej uhradí takto vynaložené náklady až do výšky zodpovedajúcej cene, ktorú mala poistená vec bezprostredne pred hroziacou poistnou udalosťou. Z poistenia úrody poistovňa tieto náklady uhradí, ak príčinou ich vynaloženia bola niektorá zo živelných udalostí uvedených v § 5 ods. 1 alebo mráz.

(2) Poistovňa neuhradí náklady na obvyklú údržbu alebo na ošetrovanie poistených vecí ani náklady spojené s odvozom zvierat alebo mäsa nevyhnutne zabitých hospodárskych zvierat na sanitné bitúcky.

§ 26

(1) Poistovňa uhradí poľnohospodárskej organizácii primerané náklady, ktoré bola povinná vynaložiť z bezpečnostných alebo hygienických dôvodov alebo z iného verejného záujmu na odpratanie zvyškov poistenej veci poškodenej alebo zničenej poistnou udalosťou.

(2) Ak bol produkt zničený alebo natoľko poškodený, že sa musel zaorať, dosiať alebo dosadiť, poistovňa je povinná uhradiť poľnohospodárskej organizácii primerané náklady spojené s novým osiatím, dosiatím, sadbou alebo dosadbou; poistovňa neuhradí tieto náklady, ak ide o chmeľ, vinič hroznorodý a jahody. V prípade zaorávky viacročných plodín v roku ich výsevu uhradí poistovňa len náklady na toto zaoranie a hodnotu pôvodného osiva.

ŠTVRTÁ ČASŤ

PREDCHÁDZANIE ŠKODÁM NA MAJETKU POĽNOHOSPODÁRSKÝCH ORGANIZÁCIÍ A SÚČINNOSŤ ORGANIZÁCIÍ

§ 27

(1) Pri vykonávaní činnosti zameranej na predchádzanie škodám¹⁵⁾ (ďalej len „zábrana škôd“) poistovňa najmä

a) posudzuje v súvislosti so zisťovaním podkladov pre výpočet poistného a pre určenie výšky svojho plnenia stav zabezpečenia poisteného majetku proti vzniku poistnej udalosti, prípadne zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, ktorá už nastala, a na závažné poznatky o

závadách alebo o nebezpečenstve hroziacom poistenému majetku je oprávnená poľnohospodársku organizáciu písomne upozorniť,

- b) odporúča poľnohospodárskej organizácii na základe svojich poznatkov o stave zabezpečenia poisteného majetku proti škodám zavedenie a rozširovanie technických, organizačných a iných opatrení napomáhajúcich či slúžiacich na odvrátenie poistných udalostí a na zmiernenie rozsahu ich následkov,
- c) poskytuje po dohode s orgánmi štátneho hospodárskeho riadenia poľnohospodárstva poistenej poľnohospodárskej organizácii finančné príspevky na vykonanie zábranných opatrení a overuje ich použitie na určený účel.

(2) Poľnohospodárska organizácia je povinná umožniť povereným pracovníkom poisťovne vykonať poistno-technickú prehliadku poisteného majetku, nahliadnuť do požiarne-technickej, projektovej, účtovnej a inej obdobnej dokumentácie a skontrolovať činnosť zariadení slúžiacich na ochranu poisteného majetku.

§ 28

(1) Poisťovňa poskytne poľnohospodárskej organizácii zľavu až do výšky 15 % z poistného za živelné poistenie stavieb, v ktorých sú požiarne úseky s nebezpečenstvom požiaru chránené samočinnou elektrickou požiarou signalizáciou, ktorej stav je každoročne skontrolovaný.¹⁶⁾

(2) Za podmienky uvedenej v odseku 1 poskytne poisťovňa tiež zľavu až do výšky 30 % z poistného za živelné poistenie stavieb chránených samočinným stabilným hasiacim zariadením.

§ 29

Poľnohospodárska organizácia je povinná

- a) vyhotovovať dokumentáciu o vykonaných agrotechnických opatreniach a riadne viesť evidenciu skutočne osiatych alebo vysadených plôch a úrody produktov; tieto podklady je povinná na požiadanie poisťovne predložiť ako doklady potrebné na zisťovanie rozsahu poistnej udalosti,
- b) v prípade poistnej udalosti vyhotoviť o jej vzniku, príčinách a rozsahu zápisnicu,
- c) pri zisťovaní podkladov potrebných na výpočet poistného a na určenie výšky plnenia poisťovne dať poverenému pracovníkovi poisťovne na mieste potrebné vysvetlenie,
- d) oznámiť bez meškania prokurátorovi alebo orgánom Zboru národnej bezpečnosti poistnú udalosť, ktorá vznikla za okolností vzbudzujúcich podozrenie z trestného činu alebo prečinu alebo pokusu oň,¹⁷⁾
- e) zabezpečiť, najmä reklamáciou, aby právo na náhradu škody spôsobené poistnou udalosťou voči inému mohla poisťovňa uplatniť, ak je na to poľnohospodárska organizácia v dôsledku poistnej udalosti oprávnená podľa príslušných predpisov.¹⁸⁾

(2) Ak poľnohospodárska organizácia po oznámení poistnej udalosti alebo po výpláte plnenia poisťovne zistí, že sa našla stratená alebo odcudzená vec, ktorej sa poistná udalosť týka, je povinná oznámiť to poisťovni bez zbytočného odkladu. Poľnohospodárska organizácia je povinná vrátiť poisťovni jej plnenie po odpočítaní primeraných nákladov na opravu tejto veci, ak boli potrebné na odstránenie závad, ktoré vznikli v čase, keď bola zbavená možnosti s vecou nakladať, najmenej však to, čo by dostala pri predaji tejto veci prostredníctvom príslušnej socialistickej organizácie.

PIATA ČASŤ
SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 30

(1) Poľnohospodárska organizácia je povinná poisťovni písomne oznámiť poistnú udalosť najneskôr do 8 dní odo dňa, keď sa o nej dozvedela. Rovnako je poľnohospodárska organizácia povinná oznamovať poisťovni skutočnosti, ktoré nastali v čase uvedenom v § 7, keby mohli mať vplyv na zníženie poisteného výnosu úrody. Po dohode s poľnohospodárskou organizáciou možno odchyľne ustanoviť spôsob a termíny oznamovania poistných udalostí týkajúcich sa hospodárskych zvierat.

(2) Pracovníci poisťovne zisťujú za súčinnosti poľnohospodárskej organizácie príčiny poistnej udalosti a jej rozsah a všetky okolnosti, ktoré mohli mať vplyv na zníženie poisteného výnosu jednotlivých produktov. O výsledkoch tohto zistenia a o opatreniach dohodnutých na zmiernenie rozsahu následkov poistnej udalosti sa vyhotoví zápisnica, ktorú podpíšu obidve strany; jeden rovnopis dostane poľnohospodárska organizácia.

(3) Ak poľnohospodárska organizácia porušila povinnosti ustanovené právnymi predpismi na ochranu majetku pred škodami alebo povinnosti ustanovené touto vyhláškou a ak to malo vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie alebo zistenie rozsahu jej následkov, je poisťovňa oprávnená plnenie primerane znížiť až o 30 %; to isté platí, ak došlo k poistnej udalosti alebo k zväčšeniu rozsahu jej následkov z príčiny, na ktorú už predtým poľnohospodársku organizáciu písomne upozornila [§ 27 ods. 1 písm. a)].

(4) Ak poľnohospodárska organizácia nevykonala dohodnuté opatrenia uvedené v zápisnici vyhotovenej podľa odseku 2 alebo ak vedome alebo opätovne porušila povinnosti uvedené v odseku 3, je poisťovňa oprávnená plnenie znížiť až o 60 %.

(5) Ak poľnohospodárska organizácia spôsobí zvýšenie nákladov poisťovne na vybavovanie poistnej udalosti najmä tým, že úkony poisťovne sa musia opakovať alebo podklady predkladané poľnohospodárskou organizáciou pre úradne nepotvrdené opravy a dopĺňovania stratia vierohodnosť, takže treba rozhodujúce skutočnosti znovu zisťovať, je poisťovňa oprávnená plnenie, o určenie ktorého išlo, znížiť o sumu takto vzniknutých nákladov.

(6) Ak poľnohospodárska organizácia porušila povinnosť zabezpečiť poisťovni možnosť uplatniť právo, ktoré na ňu prešlo,¹⁹⁾ je poisťovňa oprávnená požadovať od poľnohospodárskej organizácie náhradu až do výšky 30 % vyplateného plnenia.

§ 31

Zníženie, ktoré je poisťovňa oprávnená vykonať podľa tejto vyhlášky, môže byť pri plnení z jednej poistnej udalosti najviac 60 %.

§ 32

(1) Vyšetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovne plniť sa musí vykonať bez zbytočného odkladu a skončí sa podpisom záverečného vyhlásenia v zápisnici vyhotovenej podľa § 30 ods. 2. Plnenie poisťovne je splatné do 30 dní od podpisu záverečného vyhlásenia.

(2) Ak poisťovňa mešká s plnením, je povinná zaplatiť poľnohospodárskej organizácii poplatok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň meškania začínajúc desiatym dňom po splatnosti plnenia; poplatok z omeškania nižší než 100 Kčs a úrok z omeškania¹³⁾ sa neplatí.

§ 33

Vzájomne splatné pohľadávky uvedené v § 12 a 32 možno uhradiť započítaním.

§ 34**Zrušovacie ustanovenia**

Zrušujú sa:

1. vyhláška Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky č. 162/1975 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia socialistických poľnohospodárskych organizácií vykonávaného Slovenskou štátnou poisťovňou, v znení vyhlášky č. 162/1979 Zb. a vyhlášky č. 149/1982 Zb.,
2. úprava Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky č. 131/76/1981 z 22. januára 1981, ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky experimentálneho overovania zákonného komplexného poistenia úrody plodín socialistických poľnohospodárskych organizácií vykonávaného Slovenskou štátnou poisťovňou, uverejnená vo Finančnom spravodajcovi č. 2/1981 pod por. č. 20, registrovaná v čiastke 10/1981 Zb.

§ 35**Účinnosť**

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1986.

Minister:

Ing. Mišeje v. r.

- 1) § 1 vyhlášky Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. 154/1961 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o veterinárnej starostlivosti v znení vyhlášky č. 69/1974 Zb.
- 2) § 17 ods. 2 Hospodárskeho zákonníka.
- 3) Zákon č. 123/1975 Zb. o užívaní pôdy a iného poľnohospodárskeho majetku na zabezpečenie výroby.
- 4) Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 94/1980 Zb. o odpisovaní základných prostriedkov.
- 5) Zákon č. 66/1961 Zb. o veterinárnej starostlivosti.
Vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. 154/1961 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o veterinárnej starostlivosti v znení vládneho nariadenia č. 128/1967 Zb., vyhlášky č. 156/1968 Zb. a vyhlášky č. 69/1974 Zb.
- 6) ČSN 46 6150 Plemenné, chovné a úžitkové ošípané.
- 7) ČSN 46 6210 Plemenné ovce.
- 8) Výnos Federálneho štatistického úradu, ktorým sa vydáva doplnená a upravená klasifikácia výrobkov v poľnohospodárstve a lesníctve zo dňa 26. 5. 1976 č. 8743/1976, registrovaný v čiastke 33/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 9) § 61 vyhlášky Federálneho cenového úradu, Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu č. 137/1973 Zb. o cenách v znení vyhlášky č. 73/1978 Zb. a vyhlášky č. 160/1980 Zb.
- 10) Stále zúčtovacie ceny určí Federálne ministerstvo poľnohospodárstva a výživy, Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi.
- 11) Príloha vyhlášky Federálneho ministerstva poľnohospodárstva a výživy č. 73/1985 Zb. o základných podmienkach dodávky poľnohospodárskych výrobkov a poľnohospodárskych potrieb.
- 12) Smernice Federálneho ministerstva financií k účtovej osnove pre hospodárske organizácie č. XV/1-19150/80 registrované v čiastke 13/1981 Zb.
- 13) § 378a Hospodárskeho zákonníka.
- 14) Vyhláška predsedu Štátnej banky československej a Federálneho ministerstva financií č. 118/1972 Zb. o pokladničných operáciách v socialistických organizáciách v znení vyhlášky č. 91/1980 Zb.
- 15) § 4 ods. 2 zákona č. 82/1966 Zb. o poisťovníctve v znení zákona č. 162/1968 Zb.
- 16) ČSN 34 2710 Predpisy pre zariadenie elektrickej požiarnej signalizácie.
- 17) § 8 ods. 1 Trestného poriadku.
- 18) Napr. § 345 Hospodárskeho zákonníka.
- 19) § 359 ods. 5 prvá veta Hospodárskeho zákonníka.

